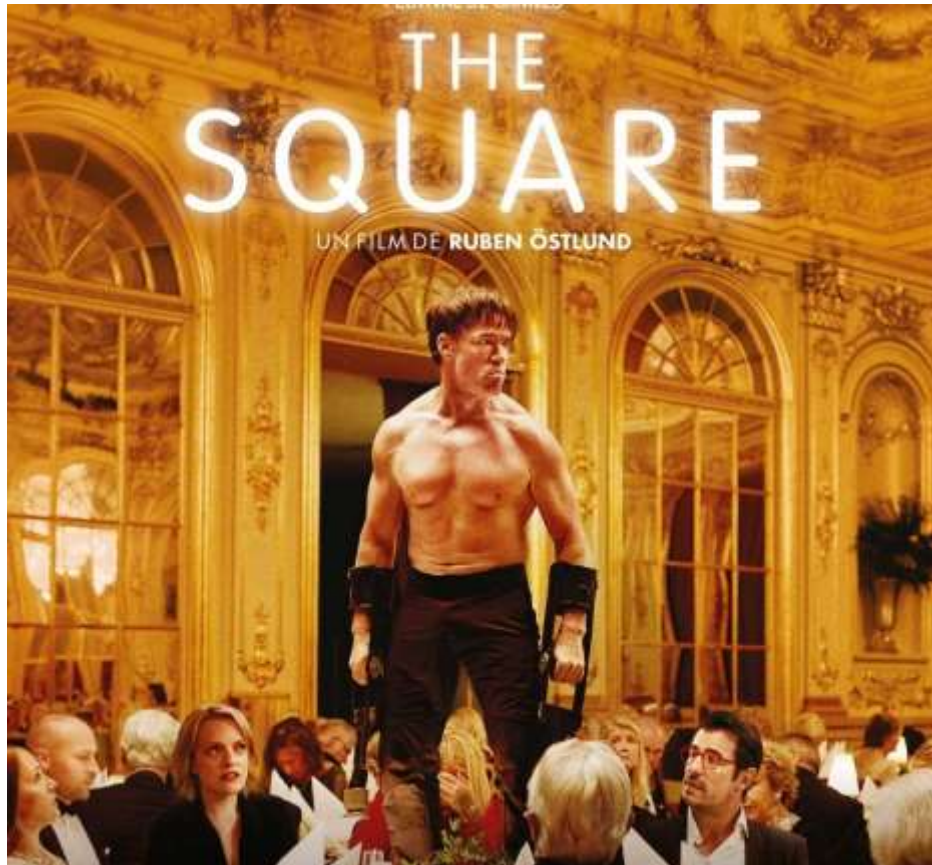

The Square (2017): een satire op de moderne kunstwereld

Zweden / Denemarken / Verenigde Staten / Frankrijk. Drama. 142 minuten.

Geregisseerd door Ruben Östlund, met Claes Bang, Elisabeth Mos en Dominic West.

In een vermaard museum houdt een kunstenaar een tentoonstelling met als doel het altruïsme te promoten. Hij doet dit door middel van een symbolische ruimte te scheppen waar alleen maar goede dingen gebeuren. Om wat meer ruchtbaarheid aan de tentoonstelling te geven besluit de manager van het museum een meedogenloos PR-bureau in te schakelen. Maar wanneer het PR-bureau te ver gaat in zijn publiciteitscampagne, lopen de zaken uit de hand en ontstaat er publieke opschudding die de hypocrisie van de media blootlegt.

1 De bedoeling van de regisseur.

De film speelt zich af in Stockholm. De Zweedse regisseur Ruben Östlund zegt, dat hij geniet van het maken van een film (vooral zijn film *Turist*, 2014), als hij in de film een combinatie maakt van 'sociologie, stand-up en pijnlijke momenten'.

De film is een satire op de kunstwereld en een moreel oordeel over de zijns inziens blijvende kloof in de maatschappelijke verhoudingen: tussen armoezaaiers en de bevoorrechte klasse, tussen de leiding en de

ondergeschikten binnen organisaties (hiërarchie), tussen volwassene en kind, en tussen man en vrouw.

De regisseur heeft kritiek op zijn land Zweden, en weet dat Zweden internationaal een positief imago heeft. En wij als filmkijkers beseffen dat die kritiek ook slaat op de maatschappij en cultuur van westerse landen in het algemeen.

2 De titel The Square en maatschappelijke onderwerpen

De titel 'The Square' betreft een modern kunstwerk: een object van conceptuele kunst. De kunstenaar wil niet primair een gevoel voor schoonheid wakker maken, maar de maatschappelijke betrokkenheid van de museumbezoeker oproepen. U zult zelf wel zien, wat het concept van het kunstwerk inhoudt.

De film The Square is niet een traditionele speelfilm met verhaallijnen, die u niet mag missen, maar lijkt zijn vorm te ontleen aan de inrichting van een museum: een reeks van losse kunstwerken in de afzonderlijke museumzalen. Want de film zelf is een reeks van scènes met een performance-karakter, waarin de

personages rollenspellen lijken op te voeren, die steeds een bepaald sociologisch thema toont (ja, ontmaskert). Onderwerpen zoals: het gedrag van een individu en groepsgedrag, ongelijkheid binnen organisaties, de positie van kunst in de maatschappij, de rol van de culturele elite, enzovoort.

3 Dilemma's, ook ter beoordeling van de filmkijker

Ruben Östland plaatst zijn personages graag voor dilemma's. "Mijn personages, zegt hij, krijgen van mij altijd twee keuzes, en geen van beide is eenvoudig. Daarom eindigt iedereen bij mij in de problemen". Welke dilemma's zoal? Dat is aan de kijker om die te ontdekken.

4 Provocerende fragmenten, een aantal minuten horror.

Behalve sociologische thema's over maatschappij en cultuur maakte de regisseur, zoals gezegd, ook gebruik van stand-up comedy en van pijnlijke momenten. Daardoor, zegt hij, wordt u een actieve filmkijker, die almaar om een reactie, om een eigen standpunt wordt gevraagd.

Deze activering van de filmbeleving van The Square brengt de regisseur tot stand door te provoceren. Personages provoceren elkaar, en de kijker van de film wordt geprovoceerd. En wel in comedy-stijl. Maar ook door gebruik te maken van horror.

5 Ter discussie achteraf

- (A) Bij welke momenten in de film voelde u zich 'ongemakkelijk'?
- (B) Bij welke dilemma's kwam bij u de vraag op: hoe zou ik dan zelf handelen?
- (C) Heeft u bij het lange fragment van horror uw tenen gekromd?
- (D) Heeft U meegeleefd met de morele worsteling van de museumdirecteur?

Reacties kunt u eventueel richten aan de filmleider: [Klik hier en log vervolgens in voor zijn contactgegevens.](#)